

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาต้านไวรัส ความเชื่อด้านสุขภาพเกี่ยวกับการรักษาด้วยยาต้านไวรัส กับการรับประทานยาต้านไวรัสอย่างสม่ำเสมอของผู้ติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ แบ่งออกเป็น 4 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ ประกอบด้วย อายุ เพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ ฐานะทางเศรษฐกิจ ระยะเวลาในการรักษา อาการข้างเคียงของยา จำนวนเม็ดยาที่รับประทาน และตารางบันทึกการมาตรวจตามนัด

ชุดที่ 2 แบบสอบถามความสม่ำเสมอในการรับประทานยาต้านไวรัสของผู้ติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ ใช้ประเมินความสม่ำเสมอในการรับประทานยาต้านไวรัสของผู้ติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ ประกอบด้วยคำถาม 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบประเมินความสม่ำเสมอในการรับประทานยา ในระยะ 1 เดือนที่ผ่านมา

ส่วนที่ 2 แบบประเมินความสม่ำเสมอในการรับประทานยา ในระยะเวลา 7 วันที่ผ่านมา

ส่วนที่ 3 แบบประเมินเหตุผลที่ทำให้ผู้ป่วยไม่รับประทานยาตามแผนการรักษา

ส่วนที่ 4 แบบประเมินความตรงเวลาในการรับประทานยา

ชุดที่ 3 แบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับยาต้านไวรัส โดยสอบถามความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ ความรู้เกี่ยวกับยาต้านไวรัส และความรู้เกี่ยวกับผลข้างเคียงของยา และการจัดการกับอาการข้างเคียงของยา จำนวนทั้งหมด 38 ข้อ

ชุดที่ 4 แบบสอบถามความเชื่อด้านสุขภาพเกี่ยวกับการรักษาด้วยยาต้านไวรัส แบ่งการรับรู้เป็น 4 ด้าน ดังนี้ การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรค, การรับรู้ถึงความรุนแรงของโรค, การรับรู้ถึงประโยชน์ของการรักษา และการรับรู้ถึงอุปสรรคในการรักษา จำนวนทั้งหมด 28 ข้อ

ชุดที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย X ลงใน O หรือเติมคำในช่องว่างให้ตรงกับความเป็นจริง

สำหรับผู้วิจัย

1. เพศ

☐ ชาย☐ หญิง☐

2. อายุ.....ปี

☐

3. สถานภาพสมรส

☐☐ โสด☐ คู่☐ หม้าย☐ หย่า☐ แยกกันอยู่

4. การศึกษาสูงสุด

☐☐ ไม่ได้ศึกษา☐ ประถมศึกษา☐ มัธยมศึกษา☐ อุดมศึกษา☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

5. อาชีพในปัจจุบัน

☐☐ ไม่ได้ประกอบอาชีพ/แม่บ้าน☐ รับจ้างทั่วไป☐ เกษตรกร☐ ค้าขาย☐ ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ☐ ลูกจ้างบริษัท☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

สำหรับผู้วิจัย

6. รายได้ของครอบครัว

○

- ☐ ไม่มีรายได้
- ☐ น้อยกว่า 2,000 บาท
- ☐ 2,001 – 5,000 บาท
- ☐ 5,001 – 10,000 บาท
- ☐ 10,001 บาทขึ้นไป
- ☐ อื่น ๆ (ระบุ).....บาท

7. สิทธิในการรักษา

☐ เบิกได้ ระบุ.....☐ เบิกไม่ได้

○

8. ข้อมูลในการรักษา (สำหรับผู้วิจัย)

8.1 ระยะเวลาตั้งแต่เริ่มรักษาด้วยยาต้านไวรัสจนถึงปัจจุบัน.....เดือน

○

8.2 อาการข้างเคียงของยา

☐ คลื่นไส้/อาเจียน☐ ปวดท้อง☐ หงุดหงิด

○

☐ ปวดศีรษะ☐ ขาปลายมือปลายเท้า☐ อื่น ๆ ระบุ.....

○

8.3 การติดเชื้อฉวยโอกาสในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา

☐ มี ระบุ.....☐ ไม่มี

○

ชุดที่ 2 แบบประเมินความสม่ำเสมอในการรับประทานยาต้านไวรัส ประกอบด้วยคำถาม 4 ส่วน
ดังนี้

ส่วนที่ 1 ใน 1 เดือนที่ผ่านมา ท่านรับประทานยาได้สม่ำเสมอเพียงใด (ให้ขีดเครื่องหมาย X บนเส้น
ตรงข้างล่างนี้)

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับยาที่ท่านได้รับตามแผนการรักษา และความถี่ใน การไม่รับประทานยาใน 7
วันที่ผ่านมา

2.1 ขาดตามแผนการรักษาใน 7 วันที่ผ่านมา				2.2 การไม่รับประทานยาใน 7 วันที่ผ่านมา				
ข้อ	ลักษณะยา	เม็ด/ชา	ครั้ง/วัน	ไม่เค	น้อยครั้ง	ครั้งหนึ่ง	แทบ	
				เลข	มาก		ทั้งหมด	ทั้งหมด
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								

ส่วนที่ 3 ข้อใดต่อไปนี้เป็นเหตุผลที่ทำให้ท่านไม่รับประทานยาตามแผนการรักษา (ให้ขีดเครื่องหมาย X ในช่องตารางข้างล่างนี้ และบอกเหตุผล หากตอบว่า “ใช่” ในข้อ 9, 10 และ 18)

เหตุผล	ใช่	ไม่ใช่	เหตุผล	ใช่	ไม่ใช่
1. ลืบทานหรือไม่แน่ใจว่าจะต้องรับประทานอย่างไร			11. ไม่ต้องการรับประทานยาร่วมกับสุราหรือยาอื่นที่ต้องเสพ		
2. มีความรู้สึกซึมเศร้า			12. ต้องดื่มสุรา หรือเสพยาบางชนิดเป็นประจำ		
3. มียาที่ต้องรับประทานหลายชนิดเกินไป			13. ไม่ต้องการให้เป็นที่สังเกต หรือสงสัย		
4. ลืมรับประทานยา			14. ไม่คิดว่าตนเองจำเป็นต้องรับประทานยา		
5. เผลอหลับจนลืมนรับประทานยา			15. แบ่งยาให้ผู้อื่น		
6. ต้องไปทำธุระข้างนอก			16. ขาดถูกขโมย/หาย		
7. ช่างมากจนไม่มีเวลา			17. ยาแพงเกินไป/ไม่มีเงินซื้อ		
8. ปรับเปลี่ยนเวลาในการดำเนินชีวิตประจำวัน			18. ขาหมดแล้วแต่ไม่ได้มาพบแพทย์ (สาเหตุที่ไม่มาพบแพทย์.....)		
9. รู้สึกว่าอาการแย่ลงเมื่อรับประทานยา (อาการแย่ลงอย่างไร.....)			19. ไม่ทราบว่าต้องรับประทานยาอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง		
10. รู้สึกว่าอาการไม่ดีขึ้น (อาการไม่ดีขึ้น.....)			20. เหตุผลอื่น ๆ		

ส่วนที่ 4 ส่วนใหญ่ท่านรับประทานยาลดเคลื่อนจากแผนการรักษาอย่างไร (ขีดเครื่องหมาย X ทับตัวเลือกข้างล่างนี้)

ก. +/- ไม่เกิน 1 ช.ม.

ข. +/- ไม่เกิน 2 ช.ม.

ค. +/- ไม่เกิน 3 ช.ม.

ง. +/- ไม่เกิน 4 ช.ม.

จ. +/- ไม่เกิน 5 ช.ม.

ชุดที่ 3 แบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาต้านไวรัส

คำชี้แจง : กรุณาเลือกตอบข้อที่ตรงกับความคิดของท่านมากที่สุด โดยใส่เครื่องหมาย X ตรงช่องที่ตรงกับความคิดของท่านเพียงคำตอบเดียว กรุณาตอบคำถามทุกข้อ โดยการเลือกตอบ และถือเกณฑ์ดังนี้

ใช่	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดของท่าน
ไม่ใช่	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดของท่าน
ไม่รู้	หมายถึง	ท่านไม่ทราบ

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ข้อ	คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	ไม่รู้
0.	โรคเอดส์เป็นโรคที่ไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้			X

ข้อ	คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	ไม่รู้
	ความรู้เกี่ยวกับโรค			
1.	โรคเอดส์เป็นโรคที่สามารถรักษาให้หายขาดได้ในปัจจุบัน			
2.	เชื้อโรคเอดส์ทำให้ร่างกายมีภูมิคุ้มกันต่ำลง			
3.	เมื่อภูมิคุ้มกันต่ำลงของร่างกายลดลงจะมีโอกาสติดเชื้อโรคต่าง ๆ ได้ง่าย			
4.	ผู้ติดเชื้อที่เป็นโรคติดเชื้อฉวยโอกาสแล้วจะไม่มีโอกาสรักษาด้วยยาต้านไวรัสเอดส์ได้			
5.	เมื่อมีเชื้อโรคเอดส์ปริมาณมากในร่างกายจะทำให้โรคดำเนินอย่างรวดเร็ว และรุนแรง			
6.	เมื่อร่างกายมีภูมิคุ้มกันต่ำลงบกพร่องอย่างรุนแรง อาจทำให้เกิดโรคบางชนิดได้			
7.	การรักษาที่สามารถลดปริมาณเชื้อโรคเอดส์ จะช่วยให้ภูมิคุ้มกันของร่างกายดีขึ้น			
8.	การรักษาที่ช่วยลดปริมาณเชื้อโรคเอดส์ จะช่วยยืดระยะเวลาการดำเนินโรคให้เกิดขึ้นช้าลง (มีสุขภาพดี)			
9.	ยาต้านไวรัสเอดส์จะทำให้เชื้อโรคเอดส์ในร่างกายมีจำนวนลดลง			
10.	การรักษาโดยใช้ยาต้านไวรัสเอดส์จะช่วยให้ผู้ติดเชื้อมีอายุยืนยาวขึ้น			
11.	ยาต้านไวรัสเอดส์จะช่วยให้ระบบภูมิคุ้มกันของร่างกายดีขึ้น/แข็งแรงขึ้น			
12.	ยาต้านไวรัสเอดส์สามารถรักษาโรคติดเชื้อฉวยโอกาสให้หายได้			
13.	เมื่อได้รับยาต้านไวรัสเอดส์ ไม่จำเป็นต้องป้องกัน/รักษาโรคติดเชื้อฉวยโอกาสอื่นอีก			

ข้อ	คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	ไม่รู้
	ความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาต้านไวรัส			
1.	ในขณะที่รับประทานยาป้องกัน/รักษาโรคติดเชื้อฉวยโอกาส ไม่ควรรับประทานยาด้านไวรัส			
2.	ในช่วงที่ท่านรู้สึกว่าร่ากายแข็งแรงดี ท่านสามารถหยุดใช้ยา ต้านไวรัสตามความต้องการ			
3.	ท่านควรจะหยุดรับประทานยาด้านไวรัส เมื่อใช้ยาสมุนไพร หรืออาหารเสริมที่เชื่อว่าจะรักษาโรคเอดส์ได้			
4.	ท่านไม่จำเป็นต้องรับประทานยาด้านไวรัสอย่างสม่ำเสมอ โดยสามารถเว้นระยะการรับประทานได้เป็นบางช่วงตาม ความต้องการ			
5.	เมื่อรู้สึกแข็งแรงดี ท่านไม่จำเป็นต้องมาพบแพทย์เพื่อรับยา ต้านไวรัสต่อ			
6.	เมื่อสังเกตพบว่าท่านมีอาการข้างเคียงจากยาด้านไวรัสชนิดหนึ่ง ท่านสามารถหยุดรับประทานยาดังนั้น โดยยังคงรับประทาน ยาด้านไวรัสชนิดอื่นต่อไป			
7.	เมื่อท่านลืมรับประทานยาด้านไวรัสมือใดมือหนึ่ง ท่านสามารถ นำมารวมรับประทานในมือต่อไปได้			
8.	เมื่อท่านลืมรับประทานยาด้านไวรัสมือใดมือหนึ่ง ท่านควร งดยาดังนั้นไป			
9.	หากเชื้อโรคเอดส์คือยา จะทำให้การรักษาไม่ได้ผล			
10.	การลืมรับประทานยาด้านไวรัสบางมื้อ ไม่มีผลต่อการรักษา			
11.	การหยุดรับประทานยาด้านไวรัสเพียงบางตัวจะไม่ทำให้คือยา			
12.	การหยุดรับประทานยาด้านไวรัสในช่วงสั้นๆ จะไม่มีผลต่อ การรักษา			

ข้อ	คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	ไม่รู้
1.	<u>ผลข้างเคียงของยา และการจัดการกับอาการข้างเคียงของยา</u> ยาด้านไวรัสอาจทำให้เกิดอาการข้างเคียงต่างๆ ได้ในผู้ติดเชื้อ บางราย			
2.	ผู้ติดเชื้อที่ได้รับยาด้านไวรัส อาจมีผื่นแดงตามร่างกาย			
3.	ผู้ติดเชื้อที่ได้รับยาด้านไวรัส อาจมีอาการ คลื่นไส้ อาเจียน ปวดศีรษะ หรือเวียนศีรษะได้			
4.	ผู้ติดเชื้อที่ได้รับยาด้านไวรัส อาจมีอาการปวดท้อง หรือท้องเสียได้			
5.	ผู้ติดเชื้อที่ได้รับยาด้านไวรัส อาจมีอาการเจ็บแปลบแสบร้อน ทา ปลายมือปลายเท้าได้			
6.	ผู้ติดเชื้อที่ได้รับยาด้านไวรัส อาจมีอาการปวดเมื่อยตามตัวได้			
7.	เมื่อรับประทานยาด้านไวรัสในช่วงกลางวันแล้วมีอาการคลื่นไส้ อาเจียน ท่านสามารถเปลี่ยนมารับประทานยาชนิดนั้นก่อนนอน ได้ ตามความต้องการ			
8.	ท่านควรหยุดใช้ยาด้านไวรัสทันที เมื่อมีอาการข้างเคียงจากการ ใช้ยา			
9.	เมื่อท่านมีอาการข้างเคียงจากการใช้ยาด้านไวรัสท่านควรแจ้งให้ แพทย์ทราบ			
10.	เมื่อใช้ยาด้านไวรัสเอดส์แล้วมีอาการคลื่นไส้ อาเจียน อ่อนเพลียไม่ สบายตัว ผู้ติดเชื้อควรหยุดใช้ยาในระยะหนึ่ง และกลับมาใช้ยา อีกครั้งเมื่ออาการดีขึ้น			
11.	ผู้ติดเชื้อควรรับประทานยาด้านไวรัสเอดส์ต่อไปได้เมื่อมีอาการ ข้างเคียงที่ไม่รุนแรงจากการใช้ยา			

ข้อ	คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	ไม่รู้
12.	ผู้ติดเชื้อสามารถนำตัวอย่างยาต้านไวรัสเอชดีไปซื้อได้เอง จากร้านขายยา โดยไม่จำเป็นต้องมาพบแพทย์			
13.	เมื่อผู้ติดเชื้อที่สามารถดูแลตนเองได้เมื่อมีอาการข้างเคียงซึ่ง ไม่รุนแรงจากการรับประทานยาต้านไวรัสเอชดี เช่น คลื่นไส้ อาเจียน อ่อนเพลีย สามารถรับประทานยา ต่อไปได้			

ชุดที่ 4 แบบสอบถามความเชื่อด้านสุขภาพเกี่ยวกับการใช้ยาต้านไวรัส

คำชี้แจง : กรุณาเลือกตอบข้อที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยใส่เครื่องหมาย X ตรงช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงคำตอบเดียว กรุณาตอบคำถามทุกข้อ โดยการเลือกตอบและถือเกณฑ์ ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเชื่อของท่านอย่างยิ่ง
เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเชื่อของท่านพอสมควร
ไม่แน่ใจ	หมายถึง	ท่านรู้สึกเฉย ๆ
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับความเชื่อของท่าน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับความเชื่อของท่านอย่างยิ่ง

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
0.	เมื่อรับประทานยาต้านไวรัสนาน ๆ ทำให้อ่อนเพลีย			X		

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
	<u>ด้านการรับรู้โอกาสเสี่ยงของการกินยาต้าน ไวรัสไม่ครบตามชนิด,จำนวน และไม่ตรงตาม เวลาที่แพทย์สั่ง</u>					
1.	การกินยาต้านไวรัสไม่ครบตามชนิด,จำนวน และไม่ตรงตามเวลาที่แพทย์สั่ง ทำให้มีโอกาส เกิดโรคติดเชื้อฉวยโอกาสได้					
2.	การกินยาต้านไวรัสไม่ครบตามชนิด,จำนวน และไม่ตรงตามเวลาที่แพทย์สั่ง มีผลทำให้เชื้อ ไวรัสเอชไอวีสามารถคืบคลานได้					
3.	การกินยาต้านไวรัสไม่ครบตามชนิด,จำนวน และไม่ตรงตามเวลาที่แพทย์สั่ง ทำให้เชื้อ ไวรัสมีปริมาณมากขึ้น					
4.	การกินยาต้านไวรัสไม่ครบตามชนิด,จำนวน และไม่ตรงตามเวลาที่แพทย์สั่ง ทำให้การ ดำเนินของโรคก้าวหน้า อาการของท่านแย่ลง					
5.	แม้ว่าท่านจะกินยาต้านไวรัสครบตามชนิด, จำนวน และตรงตามเวลาที่แพทย์สั่ง ก็อาจยังมี โอกาสติดเชื้อได้					
	<u>ด้านการรับรู้ความรุนแรงของการกินยาต้าน ไวรัสไม่ครบตามจำนวน,ชนิด และไม่ตรงตาม เวลาที่แพทย์สั่ง</u>					
1.	การกินยาต้านไวรัสไม่ครบตามชนิด,จำนวน และไม่ตรงตามเวลาที่แพทย์สั่ง จะทำให้ อาการของโรครุนแรงมากขึ้น					

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
2.	การกินยาด้านไวรัสไม่ครบตามชนิด, จำนวน และไม่ตรงตามเวลาที่แพทย์สั่ง จะ ทำให้เกิดการดื้อยาเร็วขึ้น และต้อง ปรับเปลี่ยนสูตรยาใหม่ที่ยุ่งยากในการกิน ยามากขึ้น					
3.	การกินยาด้านไวรัสไม่ครบตามชนิด, จำนวน และไม่ตรงตามเวลาที่แพทย์สั่ง จะ ทำให้เกิดการดื้อยาเร็วขึ้น และต้อง ปรับเปลี่ยนสูตรยาใหม่ที่แรงขึ้น มีผลให้ อาการข้างเคียงของยามากขึ้น					
4.	การกินยาด้านไวรัสรวมกับการดื่มสุรา หรือเสพสิ่งเสพติดอื่น ทำให้ประสิทธิภาพ ของยาด้านไวรัสลดลงมีผลต่ออาการของ โรครุนแรงมากขึ้น					
5.	การกินยาด้านไวรัสไม่ครบตามชนิด, จำนวน และไม่ตรงตามเวลาที่แพทย์สั่ง ทำ ให้เกิด โรคติดเชื้อฉวยโอกาสง่ายขึ้น และ รุนแรงขึ้น					
<u>ด้านการรับรู้ประโยชน์ของการรักษาด้วย ยาด้านไวรัส และการรับประทานยาด้าน ไวรัสครบตามจำนวน, ชนิด และตรงตาม เวลาที่แพทย์สั่ง</u>						
1.	ยาด้านไวรัสในปัจจุบันมีประสิทธิภาพใน การรักษาโรคเอดส์ได้ผลเป็นที่น่าพอใจ					
2.	การกินยาด้านไวรัสเป็นวิธีการรักษา โรคเอดส์ที่ดีที่สุดในปัจจุบัน					

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
3.	สูตรยาต้านไวรัสที่มีประสิทธิภาพต้องประกอบด้วยยา 3 ชนิด ขึ้นไป เพื่อป้องกันเชื้อดื้อยา					
4.	การกินยาต้านไวรัสช่วยเพิ่มปริมาณเม็ดเลือดขาวที่เป็นตัวสร้างภูมิคุ้มกันโรค					
5.	การกินยาต้านไวรัสครบตามชนิด,จำนวน และตรงตามเวลาที่แพทย์สั่ง ช่วยให้ร่างกายแข็งแรงขึ้น					
6.	การกินยาต้านไวรัสครบตามชนิด,จำนวน และตรงตามเวลาที่แพทย์สั่ง ทำให้โอกาสเกิดโรคติดเชื้อฉวยโอกาสลดลง					
7.	การกินยาต้านไวรัสครบตามชนิด,จำนวน และตรงตามเวลาที่แพทย์สั่ง ทำให้ปริมาณเชื้อไวรัสเอชไอวีในกระแสเลือดลดลง					
8.	การรักษาด้วยยาต้านไวรัสทำให้อาการของท่านดีขึ้น					
ด้านการรับรู้ประสบการณ์ของการรักษาด้วยยาต้านไวรัส						
1.	ความไม่สุขสบายจากอาการข้างเคียงของยาต้านไวรัส เช่น คลื่นไส้ อาเจียน ผื่น เป็นต้น ทำให้รู้สึกท้อแท้อยากหยุดรับประทานยา					
2.	การกินยาต้านไวรัสจำนวนมากยิ่งทำให้เกิดผลข้างเคียงจากยาเพิ่มมากขึ้น					
3.	การกินยาต้านไวรัสทุกวันต่อเนื่องตลอดชีวิต ทำให้ท่านรู้สึกท้อแท้และเบื่อหน่าย					

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
4.	ท่านรู้สึกท้อแท้ เมื่อหน้าที่ต้องเผชิญกับ สูตรยาชุดใหม่ และฤทธิ์ข้างเคียงของยา ต้านไวรัส					
5.	จำนวนเม็ด และขนาดของยาด้านไวรัส ทำให้ท่าน รู้สึกอึดอัดเวลากินยานอกบ้าน หรือที่ทำงาน					
6.	การกินยาด้านไวรัสทุกวันนอกบ้าน หรือที่ ทำงานต่อหน้าผู้อื่น ทำให้ท่านกังวลหรือ กลัวว่าผู้อื่นจะทราบว่าท่านเป็นโรคเอดส์					
7.	แบบแผนการดำเนินชีวิตประจำวัน และ ลักษณะการทำงานเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ ท่านลืมกินยาด้านไวรัส					
8.	การกินยาด้านไวรัสครบตามชนิด,จำนวน และตรงตามเวลาที่แพทย์สั่ง ทำให้ท่าน รู้สึกยุ่งยาก					
9.	การเสียค่าใช้จ่าย เช่น การซื้อยาด้านไวรัส การตรวจเลือดเพื่อผลการรักษา ค่าใช้จ่าย ในการเดินทางเพื่อมาตรวจตามนัด เป็นต้น เป็นอุปสรรคต่อการมารับการรักษา					
10.	การต้องหยุดงานหรือเสียโอกาสในการหา รายได้ เป็นอุปสรรคต่อการมารับการรักษา					